

voortaan de vreemde — zeggen van te voren den naam niet; en wordt nu dadelijk ingevallen met orgel, dan zingt men pas aan 't eind van den eersten regel, omdat het vers eerst moet opgetoet worden. In den regel wacht ik dan eenige minuten, wat ook niet stichtelijk is.

De tusschenspelletjes kunnen soms gemist worden en vooral, zoals de schrijver zegt, wanneer de verzen bij elkaar hooren. Zoo noemt hij Ps. 116: 1 en 2 (De bedoeling zal wel zijn 2 en 3). Toch zijn de tusschenspelletjes wel eens beaardigd. Den laatsten keer gaf Prof. Sillevius Smitt op Ps. 107: 13, 14 en 15 naar aanleiding van de storm op zee. Nu moeten na vers 14 de golven uitgewerkt worden en een lieflijke, zachte muziek voorbereiden op vers 15: „Hij doet den storm bedaren“. Doet men dit niet, dan is de overgang van sterk naar zacht te groot. Zoo zouden we tot staving van onze meening meer voorbeelden kunnen aanhalen.

Het naspel kan niet afgeschaft worden. Vooral niet bij den laatste Psalm, daar de menschen dan nog niet „klaar“ zijn bij het uitspreken van den zegen, in den regel behoort het zeer kort te zijn, doch er zijn uitzonderingen. Hoort wat Celso (wiltjen Ds. van Dijk te Oudewater) eens in de Kerkzandbergen schreef. Hij trad eens voor een groote gemeente op en gaf daar een Psalm op met een bede tot slot. En wat deed de organist? De laatste bede, misschien was het wel: „Verlaat niet, wat Uw hand begone enz., werd langzaam tot het einde in zachte tonen herhaald, en de predikant met de gemeente stemden luidend met de slotakkoorden in. „Uit dit alles blijkt dus, dat klanken met betekenis geen onnutte dingen zijn, en men den Heere er wel degelijk mee verheerlijken kan.

Om nog iets anders te noemen. Bij onze traktaatverspreiding geven we den menschen blaadjes met letters, doode tekenen op zich zelf, maar ze hebben toch betekenis, als te voor het goede doel worden aangewend.

Zoo is het ook op het gebied der klanken. Wij zijn arm aan liederen, en op feestdagen moeten we onze preludiums putten uit bekende liederen, die niet in de kerk mogen gezongen worden. Gelukkig rijzen er vereenigingen op ter verrijking en verbetering van ons kerkgezag. Wel zullen de ouderen hun stem daartegen verheffen, evenals de vaders der orgelen onnutte dingen vonden, doch op den duur is het streven naar verrijking niet tegen te houden.

De gedachten hieromtrent zullen wel altijd blijven verschillen, ook omdat er zoo verschillend over muziek gedacht wordt. De eene predikant zal met genoegen naar een preludium luisteren, een ander voelt er zoo weinig voor, dat hij het naspel soms niet eens kan afwachten en reeds met de preek begint, als het orgel nog niet „klaar“ is. (Dit heb ik eens een keer ondervonden). Echter zullen deze afkeerigen nog wel tot inkeer komen, want met Ds. Wisse zijn we het eens, dat muziek en zang meegaan naar den hemel.

Ten slotte moet ik bekennen, dat ik een ideaal-toestand geschilderd heb, waarnaar we wel moeten streven, doch die helaas niet altijd bereikt worden kan.

Ik kan niet elke organist zoo fantaseeren, dat hij aan de klanken betekenis kan geven, en moeten de meesten zich met een gewoon koraalboek behelpen.

2e. kunnen de meeste kerken niet bogen op zulk een beroemd orgel, als pas in R'dam vervaardigd is geworden, doch zijn het over het algemeen nare, ik zou haast zeggen „onnuttige“ dingen.

3e. Voelt de gemeente nog weinig voor het schoone in de muziek, laat staan in het gezang, dat onze schrijver traag en langzaam noemt. Maar laat een ieder er naar streven zijn best te doen, om zoowel in rang als in klanken den Heere, naar de gave hem of haar geschonken, te verheerlijken. Zoo zij het.

C. J. v. d. PUTTE,

organist der Geref. Kerk Gouda.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Zullichem, R. J. Schoemaker, te Heemse. — Elburg, Dr. W. G. Harrenstein, te Noord-Scharwoude. — Waarder bij Woerden, Dr. C. N. Impeta, te Avereest. — Scharnegoutum, N. Postema, te Beilen. — Leiden, W. Bouwman, te Hallum. — Driesum (Fr.), B. Roorda, te Loenen en Vreeland. — Werkendam (A.), J. H. Rietberg, te Koudekerk a.d. Rijn. — Opperdoos, A. M. van den Berg, te Landmeer.

AANGENOMEN: Culemborg, Johs. Kwak, te Heerde. — Bedankt. Numansdorp, J. B. Janzen, te Levenhagen (Z.-H.). — Axel, J. H. Jonker, te Voorburg. — Westerbork, C. W. de Vries, te Kielwindwever. — Strijen, R. Brouwer, te Haamstede. — Gramshagen, E. W. H. Bruner, te Heinkensand.

Gouda. Met dank aan den Heere bericht de Raad der Geref. Kerk te Gouda, dat door wijlen den heer N. Kaptein te Gouda, is gelegateerd aan de Geref. Kerk f 3500, aan de Diaconie f 1500, bestaande in hypotheek en een bedrag tot een maximum van f 3000 voor de zending van bovengenoemde Kerk. Vrij van successie. Soli Deo Gloria!

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Varik, J. G. Key, te Driel (bij Arnhem). — Olde en Nijberkoop, H. Hofstee, te Oudehulstaple. — Vriesenveen, C. Vlasblom, te St. Pancras. — Midlum, (toez.), G. Groeneboer, cand. te Meppel. — Groede (Z.), P. J. Israel, te Visvliet (GE.). — Dijkland, J. H. F. Kemme, te Oud-Beijerland.

AANGENOMEN: Boxmeer (toez.), F. L. Smit, cand. te Katwijk-aan-Zee. — Gravenhage, A. B. te Winkel, te Arnhem. — Spijkensse, J. J. van de Wall, te Made en Oud-Drimmelen (N.-Br.). — Liden, B. J. van Garderen, te Oudenboach. — Jukweid (Gr.), W. R. Diephuis, te Harksted-Scharmer (Gr.). — Renkum (toez.), J. G. Dekking, te Montfoort.

Bedankt. Waspik, H. Ewoldt, te Aalburg. — Karsveld (var. L. van Mustrigt), F. F. J. van de Plasche Jan, te Den Ham. — Bruchem en Kerkwijk, J. G. Dekking, te Montfoort. — Oirschot (toez.), C. Hengeveld, D. L. pred. met verlof, te Driebergen. — Aalst, G. J. Koolhaas, te Kamperven.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, gecindigd 31 Maart, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welke men gelieve te adresseren aan De Administratie van „De Heraut“, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal. Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden. De Administratie. Amsterdam, April 1916.

Plaatsgebrek noodnakt ons Advertentie tot een volgend nummer uit te stellen.

Advertentie.

SOLI DEO GLORIA.

Den 13en April hopen wij D. V. met onze geliefde Ouders, Behuwd-, Groot- en Overgrootouders.

KAREL ZANDBERGEN

HERRIETTE GEERTRUIDA

WILHELMINA HIEBING.

't groote voortrecht te genieten hun

40-jarig Huwelijksfeest

te vieren.

Den Heere onzen dank voor de zeer vele zegeningen in hen ons geschonken. Hij spare hen nog lang voor elkander en voor ons en doe hen rijklijk ervaren, dat de Heere getrouw is in 't vervullen van Zijne belofte, vervat in Ps. 92:14-16.

Hunne dankbare Kinderen:

P. VAN KLAVEREN.

G. VAN KLAVEREN.

VAN WIERINGEN.

Koudekerk a.d. Rijn.

C. DE JONG.

VAN KLAVEREN.

K. VAN KLAVEREN.

B. VAN KLAVEREN.

DE HAAN.

W. HOOGSTRATEN.

VAN KLAVEREN.

J. HOOGSTRATEN.

C. VAN KLAVEREN.

C. VAN KLAVEREN.

BRUSSEL.

N. ZANDBERGEN.

D. ZANDBERGEN.

HAASNOOT.

E. DE JONG.

T. DE JONG.

AG. TIMMERS.

ZANDBERGEN.

Katwijk.

C. TIMMERS.

J. GOEDHART.

ZANDBERGEN.

R. GOEDHART.

en Klein- en Achterkleinkinderen.

Rijnsburg, 31 Maart 1916.

Het behaagde den Heere, zeer onverwachts uit ons midden weg te nemen, onzen geliefden Broeder-Ouderling

D. DRIEBERGEN.

Tal van jaren gaf hij zich met volle toewijding aan den arbeid voor het Koninkrijk Gods.

Met dankbaarheid zullen wij blijven denken aan zijn getrouw ambtelijk werken in deze Gemeente.

De Heere trooste de diepbedroefde Weduwe, die in haar man zulk een groot verlies lijdt.

Moge door ons allen worden verstaan de ernstige roepstem, die van dit plotseling verscheiden tot ons komt.

Namen den Raad der Geref. Kerk te Arnhem:

J. L. SCHOUTEN, Preses.

J. DIJK, Scriba.

Arnhem, 27 Maart 1916.

Heden overleed zacht en kalm, na een ernstige ongesteldheid van slechts enkele dagen, onze eenigste lieveling

AALTIJE.

in den aanvalligen leeftijd van ruim vier jaar.

Haar diepbedroefde Ouders:

K. VAN ALTENA.

JANNETJE VAN ALTENA.

VLASBLOEM.

Eiland Marken, 29 Maart 1916.

Na een korte, doch hevige ongesteldheid, is zacht en kalm in Jezus ontslapen, mijne geliefde Echtgenote en onze dierbare Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

GERERIG SIEBRENS ELGERSMA.

in den ouderdom van ruim 63 jaren.

R. J. FEITSMA.

A. DE JONG.

T. DE JONG.

Schram.

N. R. FEITSMA.

(Leeuwarden), N. FEITSMA-VISSER.

H. I. Ambacht.

H. SINNEMA.

F. SINNEMA.

Sneek.

S. SIJBRANDIJ.

S. SIJBRANDIJ.

S. FEITSMA.

T. FEITSMA.

T. P. VELLENGA.

en Kleinkinderen.

Oosterend (Fr.), 29 Maart 1916.

Heden behaagde het den Heere van onze zijde weg te nemen mijn geliefden Zoon, Broeder en Behuudbroeder

PIETER GROOT.

in den ouderdom van 45 jaar en 6 maanden.

Wetende dat hij ingegaan is in de rust, die daar overblijft voor het volk des Heeren, lenigt onze diepe smart.

Wed. A. GROOT-SMIT.

J. GROOT.

E. GROOT.

SCHERMER.

en Kinderen.

Zaandam, 29 Maart 1916.

Harenmakersstraat 1.

Bij J. H. KOK te Kampen is verschenen de

3de geheel herziene druk van

HET HUWELIJK

DOOR Dr. A. DUPONT

Geneesheer-Directeur te Emmelo.

Een uitnemend boek voor Gehuwden en Verloofden, met geneeskundige wenken, nuttige raadgevingen in ernstige waarschuwingen, waarvan in korten tijd reeds de DERDE DRUK is verschenen. Door de gansche Chr. Pers dringend aanbevolen. Prijs f 1.90, in stempelband f 2.25. Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij den uitgever J. H. KOK te Kampen.

Vraag uitvoerig prospectus.

Mr. G. H. A. GROSHEIDE Jr.
Accountant, Lid van het Ned. Inst. v. Acc.
Leidschegracht No. 43, T. 1233 N.
AMSTERDAM,

belast zich met inrichten en controleren van administraties en alle andere accountantswerkzaamheden.

Een boek voor U-zelf en anderen.

RELIGIEUSE POËZIE

Gekozen en ingeleid door

J. JAC. THOMSON.

Deze bloemlezing van de mooiste religieuze liederen van Nederl. dichters, niet zorg samengesteld en van toelichtend proza voorzien, dichtelijk proza dikwijls, zal menigen van harte welkom zijn. Het boek is keurig uitgevoerd en voor belijdenisgeschenken als aangewezen.

De Standaard.

„Den heer T. komt lof toe voor zijn compilatie-arbeid en, meer nog, voor zijn altoos belangwekkende inleidingen van de verzen“.

De KNAF in Oude-Raden.

„Een fijne poëtische geest is daar in de inleidingen aan 't woord. Een kunstenaar, die met forschen slag het taalmeester behoort, een edelman onder de schrijvers, die 't vulgaire zelfs niet bij name kent“.

De GUNDO in Parijs.

„De lezing van dit boek doet een wijding komen over de ziel, het stille beven van een groot verlangen naar God, naar den Groeten God“.

Prijs f 2.25; geb. f 2.90; in leer f 4.25.

UITGAVE VAN

J. PLOEGSMA - ZWOLLE.

Bij alle Boekhandelen verkrijgbaar.

Bij J. H. DONNER te Rotterdam is verschenen:

Sion, de Volkomenheid der Schoonheid.

Leerrede in den eersten Dienst des Woords in de N. Zuiderkerk

DOOR

Dr. A. KUYPER Jr.

te Rotterdam.

Met een beschrijving van de N. Zuiderkerk door den architect T. J. Kuipers, van het Orgel door J. H. Besselaar Jr. en met drie Platen en Omslagteekening.

In groot formaat. Prijs f 0.50.

Toezending na ontvangst van postwissel.

PALESTINA EN DE BIJBEL

Toelichting van Zeden, Gewoonten en Beeldspraak in de Heilige Schrift

Naar het Engelsch van

Dr. JAMES NEIL

Bewerkt door J. A. WORMSER

met in kleuren gedrukte Tielplaat en talrijke ophelderende Penteekeningen van C. Koppens.

Prijs in stempelband f 2.90.

Dit boek is onmisbaar voor elken Bijbellezzer, die zijn Bijbel ook wil verstaan.

De gansche Christel. pers is zeldzaam eenstemmig geweest in haar lof voor dit buitengewoon mooie boek.

Beter en degelijker Boekgeschenk is niet denkbaar. Vraag uitvoerig prospectus.

KAMPEN - J. H. KOK

GRONINGSCH HYPOTHEEK BANK VOOR NEDERLAND.

BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.

DIRECTIE: M. BROUWER.
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.

5 % PANDBRIEVEN.
KOERS VAN UITGIFTE 100 %

Tweede Congres voor Gereformeerde Evangelisatie.

De uitnodiging tot deelneming aan het Congres is aan de Kerkeraden der Geref. Kerken verzonden. Corporaties, die zich wenschen te vertegenwoordigen en particulieren, die aan het Congres willen deelnemen, gelieven dit ten spoedigste aan den Secretaris te melden.

Het programma wordt zoo spoedig mogelijk aan de deelnemers toegezonden.

Het Congres wordt D. V. gehouden op Woensdag 3 Mei in „De Doelen“ te Rotterdam. Dinsdag 2 Mei zal er een ontvangavond wezen in de zaal van Boneski. In een Openbare Vergadering aan den avond van 3 Mei in de Nieuwe Westerkerk, wordt het Congres gesloten.

De toegangsprijs tot al de samenkomsten is gesteld op f 0.50 de persoon en op f 1.50 wanneer men de Handelingen van het Congres wenscht te ontvangen.

Als de lijst der Congresleden is opgemaakt, zal de Penningmeester verzoeken, deze gelden per postwissel aan zijn adres toe te zenden. Aanvrager om logies bij vrienden richtte men tot den heer A. KAPPERS, Goudschweg 39, Rotterdam, met mededeeling of men dit wenscht voor een of voor twee nachten. Aan hetzelfde adres wordt bericht ingewacht van deelname aan den gemeenschappelijke maaltijd op 3 Mei a f 1.25 de persoon.

Namen het Comité,

L. LINDEBOOM, Voorzitter.

J. P. TAZELAAR, te Secretaris.

Weesp, 25 Maart 1916.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

Westermarkt No. 21

AMSTERDAM.

ANGA

Bonbons zijn een weldadig geneesmiddel tegen

hoest,

heescheheid, keelpijn. In doozen van 30 en 60 cent. Verkrijgbaar bij Apoth. en Drogisten.

Fabrikant: A. MIJNHARDT,

Pharm. Fabr. ZEIST.

LIJDENS-WEKEN

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen:

Dr. J. C. DE MOOR Genade voor

Genade, 31

Leerredenen voor de Christelijke Vierdagen. Prijs f 2.75.

In Stempelband f 3.25.

Dr. H. HOEKSTRA De Lejdens-

schiedenis 25

Leerredenen. Prijs f 2.40. In

Stempelband f 3.

Dr. A. KUYPER Zijn uitgang te

Jeruzalem 50 Me-

ditatien over het Lijden en

sterven onzes Heeren. Prijs

f 1.25. In Stempelband f 1.75.

Wekelijkse

Leerdereuen

onder Redactie van Prof. Dr.

P. A. E. SILLEVIS SMITT en Dr. B.

WILKENSMA. Prijs per jaargang

van 52 nummers fr. p. post

f 4.50.

Jaargang 1, 11 en 111 zijn

compleet verkrijgbaar a f 5.—

in Stempelband gebonden.

Zoekt gij een mooi boek?

Koop dan

HET HEILIGE LAND

Bezien in het licht van

Bijbel en Historie door

Js v. d. LINDEN

v. d. m. te 's-Hage

Met 20 prachtige en zeldzame platen

en portret van den schrijver

Prijs ingenaaid f 3.15 en gebonden

in keurigen Stempelband f 3.75

Dr. v. d. Linden heeft voor enkele

jaren een langdurige reis gemaakt door

het Heilige Land en geeft in dit interes-

sante boek zijn Reizenverhalen weer

op een wijze... zooals alleen Dr. v. d.

Linden dat vermag te doen!

Een zeer passend

Belijdenis-geschenk

De gansche Christelijke pers heeft

dit prachtige werk zeer geroemd